

01

TEMEL ÖGELER YÜKLEM

İş, oluş, hareket ya da yargıyı gösteren kelime veya kelime grubudur.

Diğer bütün ögeler yükleme sorulan sorularla bulunur.

02

TEMEL ÖGELER ÖZNE

Yükleme sorulan "...an kim?" ve "...an ne?" sorularına yanıt olan, yüklemdeki işi yapan ya da yargıda bahsedilen varlık/kavram öznedir.

Gerçek Özne, Gizli Özne, Sözde Özne ve Örtülü Özne olmak üzere dört alt başlığa ayrılır.

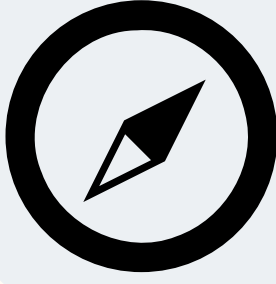
03

YARDIMCI ÖGELER NESNELER

Yüklemde belirtilen işten etkilenen varlığı gösteren kelime ya da kelime grubudur. Yükleme sorulan "Neyi?, Kimi?, Nereyi?" soruları Belirtili Nesne'yi, "Ne?" sorusu Belirtisiz Nesne'yi bulmamızı sağlar.

04

YARDIMCI ÖGELER DOLAYLI TÜMLEÇ (YER TAMLAYICI)

Yüklemde belirtilen işin ya da yargının yönünü bildiren ögedir. "Kime?", "Kimde?", "Kimden?"; "Neye?", "Neyde?", "Neyden?"; "Nereye?", "Nereye?", "Nereden?" sorularına yanıt olan kelime ya da kelime grubudur.

05

YARDIMCI ÖGELER ZARF TÜMLECİ

Yükleme sorulan "Ne zaman?", "Ne kadar?", "Nere?", "Niçin?", "Kim için?", "Hangi şartla?", "Neyle?", "Kimle?", "Nasıl?" gibi sorulara yanıt olan ögedir.

06

UYARI 1

Zarf Tümlenci'ndeki "Nere?" sorusu ile Dolaylı Tümlaç'teki "Nereye?", "Nerede?", "Nereden?" soruları karıştırılmamalıdır. "İleri, geri, yukarı, aşağı, öte, beri, içeri, dışarı..." gibi ifadeler yalın halde Zarf Tümlenci sayılır, ek alınca Dolaylı Tümlaç.

07

Uyarı 2

"-e, -de, -den" eklerini alan her kelime Dolaylı Tümlaç değildir. Mutlaka yükleme soru sorarak öge bulunmalıdır.

CÜMLENİN ÖGELERİ

01

ÖZNE TÜRLERİ GİZLİ ÖZNE

Yükleme sorulan "-an kim?" veya "-an ne?" sorularına yanıt olan gerçek bir kelime/kelime grubu yoksa gizli özne vardır.

Yüklemin başına "ben, sen, o; biz, siz, onlar" getirilerek bulunur.

02

ÖZNE TÜRLERİ SÖZDE ÖZNE

Yükleme sorulan "-an ne?" ve "-an kim?" sorularına yanıt olan kelime ya da kelime grubu, işi yapan değil; işten etkilenen varlıksa "Sözde Özne" denir.

03

ÖZNE TÜRLERİ ÖRTÜLÜ ÖZNE

Cümle içerisinde "... tarafından" veya "...ca" tarzında bir ifade varsa buna da örtülü özne denir.

04

Uyarı 3

Bir cümlede aynı ögeden çok sayıda bulunabilir.

05

Uyarı 4

Yükleme sorulan "Ne zaman?", "Ne kadar?", "Nere?", "Niçin?", "Kim için?", "Hangi şartla?", "Neyle?", "Kimle?", "Nasıl?" gibi sorulara yanıt olan ögedir.

06

ÖRNEKLER

Adam, dün dışarıda iki elma yedi.

Yüklem: "yedi" **Özne:** "Adam",

Zarf T.: "dün", **D.T.:** "dışarıda",

Belirtisiz Nesne: "iki elma".

07

Uyarı 2

Cümle, öğelerine ayrılırken önce yüklem, sonra özne, sonra Nesne, ardından Zarf Tümleci bulunur.